

Οι άγγελοι στην χριστιανική τέχνη

Πολιτισμός / Ζωγραφική & Εικαστικές Τέχνες

Σταύρος Ν. Μαδεράκης, Δρ. Ιστορίας Τέχνης και Αρχαιολογίας

Οι Άγγελοι στην Αγία Γραφή, την Πατερική Παράδοση και την Υμνογραφία της Έκκλησίας μας εκτός τού ρόλου των να υμνούν τον Θεό και να τον περιβληθεί και από πλήθος άλλες κόσμου έχουν αγγέλους, η χριστιανική τέχνη τούς έδωσε την κύρια εικονογραφία

τη σταδιοδρομία του πιθανότατα μετά την απομάκρυνση τού αγάλματος της Νίκης από την Curia της Ρώμης από τον Θεο-δόσιο τον Μεγάλο (381) και από τότε υποδέεται όλους τούς ρόλους της Νίκης, της Ίρι-δας, τού Έρωτα, τού Καιρού, των ανέμων και όλων των άλλων συμβόλων του θριάμβου και της απαθανάτισης της αυτοκρατορικής εικονογραφίας. Αν και σε μερικές παραστάσεις των στον 4ον μ.Χ. αιώνα είναι άπτεροι από την ίδια εποχή αρχίζουν να εικονίζονται ως ή Νίκη και ίσιος από τα χρόνια τού Ιουστινιανού με τα αυτοκρατορικά διά-σημα· την δαλματική, τον λώρο, τα αυτοκρατορικά υποδήματα, το σκήπτρο, τη σφαίρα. Γίνονται ή τιμητική φρουρά και οι αξιωματούχοι τού μόνου Παντοκράτορα και της Αυγούστας Παναγίας και παραστέκουν αιώνια δίπλα στον θρόνο των, όπως οι αξιωματούχοι της επίγειας αυλής τού χριστιανού Ρωμαίου αυτοκράτορα και της Αυγούστας.

Την Παναγία, σε στάση σεβασμού και προσκύνησης, με καλυμμένα τα χέρια ή δείχνοντας σε χειρονομία μαρτυρίας και παρουσίας τού πιστού στην αρχόντισσα, ντυμένοι συνήθως κατά τον αρχαίο τρόπο, με χιτώνα και ιμάτιο, ή αυτοκρατορικά, δορυφορούν ως τον επηρμένον θρόνον, όπου κάθεται Βασιλεύς των Πάντων.

Οι ρόλοι των αγγέλων σε σχέση με την Παναγία πολλαπλασιάζονται με τον χρόνο. Είναι αγγελιοφόροι και διάκονοι της θείας βουλήσεως στον Ευαγγελισμό, τροφείς και φρουροί της παιδούλας Παναγίας στα Άγια των Αγίων, τιμητική φρουρά τού Χριστού, ψυχοπομποί, τιμωροί τού ασεβούς Ιεφωνία, διάκονοι και λειτουργοί, τιμητική φρουρά και συνοδός της στους ουραμούς και ο λαός, πού υποδέχεται και επευφημεί τη Βασίλισσα κατά την κοίμηση και μετάσταση Της στους ουραμούς, όπως ο λαός υποδέχεται τον τροπαιούχο πραγματικό αυτοκράτορα κατά την ώρα της θριαμβικής εισόδου του στην Πόλη.

Σ' όλες όμως τις παραστάσεις των αγγέλων δίπλα στην Παναγία κυριαρχεί ή αυτοκρατορική εικονογραφία και ο ρόλος των αγγέλων είναι ή τιμητική φρούρηση και προσκύνηση της Μόνης Αυγούστας και τού καθημένου στην μητρική καθέδρα σαρκωμένου Λόγου.

<https://bit.ly/3tboIBA>